

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reclamen, per drukregel 25 centiemen.

De Postrijder verschijnt s' dinsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

TONGEREN, DEN 12 MEI.

Provinciale kiezingen.

Aan de heeren kiezers van het kanton Bilsen.

Gij zijt geroepen om den 28 dezer maand over te gaan tot de kiezing van drie leden van den provincialen raad. Het belang dezer kiezing kan door niemand ontkend worden.

Somtijds hooren wij zeggen dat er aan de provinciale kiezingen weinig gelegen is, dat de provincie-raad zich met geene politieke maar enkel met stoffelijke interessen behoeft bezig te houden. Dit is eene gevaarlijke dwaling. De ondervinding heeft bewezen dat er zelden een zittijd voorbij gaat zonder dat de eene of de andere politieke kwestie op het tapijt komt. Nu is het de kwestie der kerkhoven, dan weer de wet op de kerkfabrieken, eene andere maal het onrechtvaardig voorstel Orts, enz. In den provincialen raad van Limburg bevindt zich eene zoogezegde liberale minderheid die alle politieke vraagstukken, alle kerk- en godsdiensthatende maatregelen welke het liberaal ministerie voordraagt, zou willen oplossen in eenen zin tegenstrijdig aan de denkwijze der godsdienstige bevolkingen van Limburg. Dit bewijst genoeg hoe groot belang de provinciale kiezingen hebben. Van u, katholieke kiezers, hangt het af van de politieke vraagstukken die aan den provincialen raad onderworpen worden, volgens uwe katholieke denkwijze te zien oplossen. Daarom is het uw pligt, raadsheeren behorende tot de bewarende gezindheid naar den provincialen raad te zenden. Wij zoeken u dus de volgende namen op uwe stembriefjes te schrijven :

MM. NICOLAAS BECKERS, advocaat.

LÉON DE MATTHYS, burgemeester van Munsterbilsen.

OSCAR SCHAETZEN, grondeigenaar.

MM. Beckers en de Matthys, beide uitgaande leden, zijn genoeg in het kanton bekend door de menigvuldige diensten die zij sedert zoo veel jaren in den provincialen raad bewezen hebben. Hunne herkiezing kan geenszins twijfelachtig zijn.

Onze derde kandidaat, M. Oscar Schaezzen deelt onder alle opzichten de denkwijze der katholieke kiezers die de overgrote meerderheid in het kanton Bilsen uitmaken. De kiezers der stad Tongeren hebben hem naar waarde geschat, toen zij hem reeds over verscheidene jaren als lid van de stads regering kozen. De kennissen die hij bezit, de ijver die hem bezielt, de diensten die hij reeds in andere

betrekkingen bewezen heeft als lid der administratie der godshuizen, zijn de zekere waarborgen van hetgeen men van M. Schaezzen als provinciaal raadslid kan verwachten. Bij is overigens geen vreemdheid in het kanton Bilsen. De eigendommen welke hij er bezit, het goede dat hij er verricht heeft, dat alles heeft hem sedert lang gunstig bekend gemaakt in het kanton. Ook twijfelen wy niet of de kiezers van het kanton Bilsen zullen den naam van M. Oscar Schaezzen gezamenlijk met de namen van MM. Beckers en de Matthys op hunne stembriefjes schrijven.

Bij het naderen der provinciale kiezingen, is het niet ongepast eens de proces verbaalen der zittingen van den provincialen raad te doorbladeren. De redevoeringen, de stemmingen van eenen raadshier maken somtijds veel indruk op het oogenblik dat zij in den raad uitgebragt worden; de kiezer belooft zich wel van daar rekening van te houden wanneer de tijd van kiezen zal gekomen zijn, maar de indruk van het eerste oogenblik vermindert allengskens en verdwijnt somtijds geheel uit ons geheugen.

In de zitting van den 22 julij 1862 van den provincialen raad, gaf een der kopstukken der liberale minderheid duidelijk te verstaan dat de bestendige deputatie, die in meerderheid uit katholieken bestaat, zou omvergeworpen worden zoohaast de liberalen zich sterk genoeg zouden voelen om de katholieke leden der deputatie door liberalen te vervangen.

De kiezers van Limburg zijn dus verwittigd. De stem der aanvoorders van het liberalisme in den provincialen raad moet hun de oogen openen. Indien door onze schuld, door onze onverschilligheid, de zoogezegde liberalen ooit in meerderheid in den provincialen raad zijn, dan wordt de bestendige deputatie uit andere elementen zamengesteld, dan worden onze zedelijke en stoffelijke belangen toevertrouwd aan mannen die onze dierbaarste overtuigingen niet deelen, die vijandig zullen zijn aan alles wat wij het meest eerbiedigen en die het ordewoord van de vrijmetselaars logie zullen ontvaangen.

Om het belang der provinciale kiezingen te doen begrijpen is het voldoende te herinneren dat het de provinciale raad is die de leden der bestendige deputatie benoemt. Het kan soms gebeuren dat het van eene stem afhangt of wij eene katholieke of eene liberale deputatie hebben. De magt der deputatie is heden al zeer groot; zij heeft uitspraak te doen in vele belangrijke vraagpunten die niet alleen onze burgerlijke maar tevens ook onze

godsdienstige belangen raken. Veronderstel len wij, bij voorbeeld, dat de wet op het tijdelijke der eerediensten door de kamers gestemd worde, is het niet klaarblijkend dat de magt der deputatie hierdoor nog merkelyk vergroot wordt?

Deze wet vervangt, zelfs in de kerkelijke zaken, de magt van den bisschop door de magt der deputatie. Het dekret van 1809 over de kerkfabrieken, heeft de kanonieke magt der bisschoppen verminderd, hun tevens het vermogen latende van de begrooting der fabrieken goed te keuren. In de nieuwe wet welke het liberaal ministerie gereed houdt, heeft de bisschop slechts het regt van de artikelen van uitgaven vast te stellen die betrekkelijk zijn tot het celebreren van den dienst en van zijn advies over de andere artikelen te doen kennen. Deze uitgaven bevatten de voorwerpen van verbruiking (olie, hostien, wijn) de herstelling en het onderhoud der ornementen, van meubels en kerkgereedschappen. Doch men merke wel op dat zelfs voor deze uitgaven de magt van den bisschop onderworpen is aan die der bestendige deputatie. Indien de uitgaven haar te groot schijnen, zal zij den bisschop verzoeken dezelve te verminderen; indien hij hierin niet toestemt zal zij weigeren het budget goed te keuren. Dan blijft er niets meer over dan eene toevlucht tot den koning. Dus, de uitgaven zelfs voor het celebreren der diensten, zijn onderworpen aan de bestendige deputatie.

Maar er zijn andere uitgaven, meublering, versiering der kerk, herstelling, opbouw van kerken en pastorijen, loon der priesters en der bedienaars enz. enz. en over al deze uitgaven kan de bisschop slechts zijn advies geven, het regt van goedkeuring behoort uitsluitelyk aan de deputatie.

Ziedaar dus den bisschop in de kerk zelfs vervangen door de deputatie! Ziedaar dus de deputatie almachtig, niet alleen in onze provinciale belangen maar zelfs in onze godsdienstige intresten! Wij hebben dus het grootste belang om geene enkele stem in den provincialen raad te verliezen ten einde eene katholieke en onpartijdige deputatie te behouden.

Kan men overigens ernstig beweeren dat de politiek geheel vreemd moet blijven aan de provinciale kiezingen en dat de provinciale raad zich met geene politieke kwestien te moeijen heeft? Is dat niet wat ligtvaardig gesproken? Was dat geen politiek toen in 1857, MM. Teuwens, Barthels en Breuls voorstel deden van een adres aan den Koning te stemmen in de kwestie der wet op de liefdadigheid? Was dat geen politiek toen M. Breuls de permanente deputatie interpeleerde aangaande de

wet op de kerkfabrieken enz. enz. Daarna zal men zeker niet meer willen staande houden dat een kanton geen politiek belang heeft om in den provincialen raad goed vertegenwoordigd te zijn, dat de politieke kwestien er geenen weerklink vinden, dat men de provinciale kiezingen ongestoord moet laten voorbij gaan en zich gerust in slaap laten wiegen in afwachting dat de algemeene kiezingen voor de Kamers plaats hebben. Integendeel; de politieke kwestien die zich in vorige jaren in den provincialen raad opgedaan hebben, geven ons de verzekering dat het politiek eene aanzienlijke rol zal spelen in de volgende zittingen. De vrijheid- en godsdiensthatende wetsontwerpen welke het liberaal bestuur gereed houdt maken ons dit maal meer dan ooit een plicht van het mandaat van provinciaal raadshier slechts toe te vertrouwen aan mannen die de katholieke gevoelens onzer bevolking zullen vertegenwoordigen.

Wij hoopen dat de kiezers van het kanton Bilsen, zoo wel als die der andere kantons der provincie dezen plicht bij de aanstaande kiezingen zullen begrijpen.

De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft in hare zitting van verleden woensdag een wetsontwerp gestemd door hetwelk een minimum van intrest toegestaan wordt voor de aanlegging van ijzeren wegen bestemd om de steden Maasyck en Virton aan 's lands ijzeren wegen te verbinden.

Officieel bestier.

Wij vinden in de *Patrie*, van Brugge, de volgende inlichtingen over den diefstal, begaan door eenen bediende van den Berg van Barmhartigheid hier stad, diefstal, die volgens de bevindingen tot donderdag laatst gedaan, beliep tot zeventig duizent francs. De ministeriele drukpers van Brugge is woedend omdat de *Patrie* dit feit aan den dag heeft gebracht en aldus de beschuldigingen van M. Bara verijdeld heeft. Ziehier de inlichtingen der *Patrie* :

Wij zijn in staat heden eenige nieuwe inlichtingen te geven nopens de geldontvreemding, gedaan ten nadeele van den Berg van Barmhartigheid van Brugge.

Sedert lange jaren bestond er in het *Zaksken*, in het huis van den genaamden Jan Wetz, eene succursaal van den Berg van Barmhartigheid. Over eene maand besloot het bestuur, wij weten niet voor welke reden — M. de burgemeester Boyaval moet ze gezegd hebben in eene zitting met geslotene

Nog geheel ongewonden door het gebeurde wandelde ik den muur langs, die den schoonen tuin van het landgoed Wiesenthal omgaf. Ik trad het ruime voorplein op en vraagde eenige lieden die bezig waren hout te zagen en te kloven, naar den raadshier.

— Peter! riep een der houthakkers tot een' tienjarigen knaap, breng dien heer eens bij den raadshier.

Peter huppelde vooruit, ik volgde en stond spoedig tegevoer Jungbänel, een' man nog in den besten leeftijd, wien ik mij herinnerde menigmaal in de fabriek van mijnen oogenze te hebben. Hij herkende mij dadelijk en omarmde mij harteljk.

— Van harte welkom op Wiesenthal! riep hij, ik had al lang gehoopt u eens te zullen zien en mijnen ouden vriend daarover geschreven.

Ik begon met verschuldigen eerbied.

— Neem uw gemak, beste vriend, voer Jungbänel gastvrij voort, ik zal u terstond eene kamer laten wijzen. Maar eerst willen wij een fleschje steinberger aanspreken.

Die man beviel mij. Op zijn bevel verscheen een knecht met wijn en koude spijzen. Wij namen plaats. Uit het hoekvenster waaraan wij zaten, hadden wij een aangenaam uitzigt over het bevallige landschap.

— Het is zonde en jammer, ving mijn wakere gastheer aan, dat gij juist op een oogenblik gekomen zijt dat mijne dochters uit zijn, en wel alle drie. Ik zou u de meisjes graag hebben voorgesteld, ik hoop evenwel dat zij in den namiddag zullen te huis komen.

— Waarschijnlijk maken zij risites? zide ik.

— Dat minder, antwoordde Jungbänel, ieder is voor hare zaken uit.

EEN MISVERSTAND.

HOR IK EENS WAS CIT VRIJEN GEGAAN.

(Fereoly)

Daardoor had ik gelegenheid mij hoe lang zoo meer van hare buitengemeene schoonheid te overtuigen. Een heeld zoo als men niet dikwijls ontmoet en waarvan de schoonheid nog verhoegd werd door het nauwsluitend jagtcostum en de blonde lokken, die in rijke golven het bloeiend aangezicht omgaven.

— Wat betekent de schoone vorm, sprak ik bij mij zelve, als er een dwaalgeest in woont? De jagers was mij nu op ongeveer vijftig schreden genaderd.

— Waarom zijt gij niet blijven staan, vroeg zij, met gebiedende maar welluidende stem, toen ik u halt! toeriep?

— Genadige vrouw, antwoordde ik stotterend en door de vertoornde schoonheid geheel verblind.....

— Ik ben niet genadig viel zij mij snel in de rede, God alleen is genadig. Waarom zijt gij nu blijven staan.

— Als ik wel meen, vloog mij een kogel voorbij.

— Zijt gij bang voor kogels?

— Ja, zeker.

— Foei, een man moet niet bang zijn.

— Er kunnen toch gevallen zijn.

— In geen geval mag een man vrees toonen, allermint voor eene vrouw. Waart gij bang dat ik u bezeeren zou?

— Het lood vloog digt genoeg langs mij heen.

— Wat? geloof gij dat het mij om uw armzalig leven te doen is, dat ik eene moordenaarster ben?

— Dat wil ik niet zeggen, mejufvrouw.

— Dan denkt gij dat ik niet kan schieten?

— Volstrekt niet.

— Dat zal ik u anders eens laten zien. Boven uw hoofd hangt een keurige Borsdorfer. Leg die op de palm van uwe hand en strek den arm uit, ik zal den appel er afschieten. Willen wij eens wedden?

— Ik houd niet van dergelijke weddenschappen.

— Al weér bang?

— Iemand kan zijne zwakke oogenblikken hebben.

— Hazenhart! sprak het schrikwekkende vrouwspersoon hoonend, mikt weér juist op mijn hoofd en haalde den haan over.

— Zijt gij dol? riep ik ontzet; maar in het zelfde oogenblik ter schot af. In den eersten schrik dacht ik ter aarde te zullen vallen, want het monster moest mijn'hoed geraakt hebben.

— Neem uwen hoed af!

Ik gehoorzaamde werktuigelijk. De knappe vrouwelijke schutter had een pijboomtakje, dat ik op mijnen hoed had gestoken, er af geschoten. Ik sidderde over mijn geheel lichaam.

— Waar gaat de reis eigenlijk heen? ging zij voort, en om de jagers niet op nieuw te vertoornen, antwoordde ik zoo beleefd mogelijk: Naar Wiesenthal, naar den raadshier.

— Pas dan maar op voor zijne dochters! riep de vrouwelijke kwelgeest lagchend en verdween in het bosch.

Ik verhaaste mijne schreden om zoo spoedig mogelijk uit de buurt van dit schietlustig wezen te komen.

— Wat drommel! sprak ik tot mij zelve, leven zij dan op Wiesenthal in Turkije of in de middeleeuwen, waar men enkel uit tijdverdrijf

op de menschen schiet? Wat was dat toch voor een boos vrouwwensch? Een spook, een geest om de menschen te verschrikken of een levend wezen van vleesch en been? Ik geloof het eerste;

want waar zou een aardsch meisje deze behendigheid in het schieten halen en deze kwaadaardige vermetelheid om op het hoofd van een' vreedzamen wandelaar te mikken! Wel was de verschijning schoon, hemelsch schoon zelfs; maar God beware mij voor eene schoonheid, die iemand voor eene aardigheid het levenslicht uitblaast. Neen, dan verkies ik mijne Mina, al is ze ook niet zoo bevallig als deze tweede Willem Tell.

Zeide die boschgeest niet, ging ik in mijne alleenspraak voort, dat ik mij voor de dochters van den raadshier moest in acht nemen? Nu, als dat ook zulke gevaarlijke schoonheden zijn, zal ik God danken als ik Wiesenthal weér achter den rug heb. Ik wil niet hopen dat deze boschheks zelve eene jufvrouw Jungbänel was. Maar neen, slechts een geest, een plaagziek kaboutermannetje kon zoo met mij omspringen als deze vrouwelijke schietstersbaas.

Noewel ik ieder oogenblik schuw rond keek, was ik toch zoo gelukkig de gevaarlijke verschijning niet meer te zien en ik bereikte onverlet het eind van het berkenboschje. Een' goede les om nooit in zijn leven ontvreden te zijn. Altijd had ik naar een interessante ontmoeting verlangd en was wel eens knorrig geweest op mijn noodlot, omdat het mij zoo stiefmoederlijk behandelde en zoo prozaïsch afschepte, maar nu had ik voorwaar geen klagen meer, want romanesker dan deze kon er wel niet zijn. Ook zou ik, helaas! nog zwaarder voor mijnen overmoed worden beproefd. Laat toch niemand tegen zijn lot morren!